

28.9.2012

PAZIŅOJUMS KOMITEJAS LOCEKĻIEM

Temats: Lūgumraksts Nr. 0042/2012, ko iesniedza Polijas valstspiederīgais *Jacek Kuzma*, par iespējamu nolaidību, ko pieļāvusi Polijas tiesa, izskatot viņa lietu, un ar to saistīto ES tiesību pārkāpumu

1. Lūgumraksta kopsavilkums

Lūgumraksta iesniedzējs uzskata, ka ir cietis no nolaidības, ko pieļāvusi Polijas tiesa, izskatot viņa lietu saistībā ar Darba laika direktīvas piemērošanu un neizmaksātās algas samaksu. Viņš atsaucas uz ES Tiesas spriedumu lietā C-173/03 (Dalībvalstu ārpuslīgumiskā atbildība — Pārkāpjot Kopienas tiesības, indivīdiem radītais kaitējums, kas attiecināms uz valsts tiesu, kura pieņem nolēmumu pēdējā instancē — Valsts likumdevēja noteikts valsts atbildības ierobežojums vienīgi attiecībā uz tiesas ļaunprātības un nopietna pārkāpuma gadījumiem — Jebkādas atbildības, kas saistīta ar tiesību normu interpretāciju un faktu un pierādījumu elementu novērtējumu, veicot tiesas darbību, izslēgšana). Lūgumraksta iesniedzējs jau ir nesekmīgi vērsies ar savu prasību Eiropas Cilvēktiesību tiesā, tomēr, tā kā viņš uzskata, ka Eiropas Savienības Tiesas pasludinātais spriedums iepriekš minētajā lietā var attiekties uz viņa lietu, viņš lūdz Eiropas Parlamentu iejaukties.

2. Pieņemamība

Atzīts par pieņemamu 2012. gada 27. aprīlī. Komisijai pieprasīta informācija saskaņā ar Reglamenta 202. panta 6. punktu.

3. Komisijas atbilde, kas saņemta 2012. gada 28. septembrī

Lūgumraksta iesniedzējs tika izraudzīts par administratoru (*zarzadca komisaryczny*) maksātnespējīgai valsts iestādei, kas galu galā tika atzīta par bankrotējušu. Bankrota procedūru gaitā lūgumraksta iesniedzēja alga tika klasificēta kā sestās kārtas parāds un pēc bankrotējušā uzņēmuma likvidācijas to viņam nesamaksāja. Lūgumraksta iesniedzējs šo

lēmumu apstrīdēja Polijas tiesās, taču bez panākumiem.

Lūgumraksta iesniedzējs uzskata, ka Polijas tieslietu sistēmā pieļauta nevērīga rīcība attiecībā uz šīs lietas izskatīšanu. Viņš sūdzējās, ka ar Polijas tiesu lēmumu ir zaudējis atalgojumu par padarīto darbu. Viņa ieskatā Polijas tiesas iestāžu lēmums apstiprināt viņa atalgojumu kā sestās kārtas parādu pārkāpj Eiropas Cilvēktiesību konvenciju (ECTK), jo īpaši tiesības uz īpašumu, kā arī tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību.

Viņš sūdzējies Strasbūras tiesā, taču ECT viņa sūdzību noraidījusi.

Lūgumrakstā Eiropas Parlamentam viņš apgalvo, ka Polijas tiesu iestādes, tajā skaitā pēdējās instances tiesa, ir ignorējušas prasības, ko tām uzliek starptautiskās tiesības, proti ECT, un tā rezultātā tapis spriedums, kas viņam rada materiālos zaudējumus. Atsaucoties uz Eiropas Savienības Tiesas spriedumiem (lietas C 173/03 *Traghetti del Mediterraneo* un C-224/01 *Köbler*), viņš apgalvo, ka Polijai būtu pienākums kompensēt nodarīto kaitējumu, kas izriet no Polijas tiesas galīgā sprieduma, ar ko tiek pārkāptas Eiropas Cilvēktiesību konvencijā un ES tiesību sistēmā atzītās pamattiesības.

Lūgumraksta iesniedzēja minētajos spriedumos EST atzinusi, ka pastāv dalībvalstu atbildība par valstu tiesas spriedumiem pēdējā instancē, ja spriedums pārkāpj noteikumus, kuru pamatā ir ES tiesību akti par tiesību nodrošināšanu indivīdiem, un ja šāds pārkāpums ir pietiekami smags un pastāv tieša cēloņsakarība starp pārkāpumu un zaudējumiem vai kaitējumu, kas nodarīts cietušajām personām.

Tomēr šo principu nevar piemērot lūgumraksta iesniedzēja gadījumā, jo nepastāv saikne starp tiesas spriedumu un ES tiesībām.

Saskaņā ar līgumiem, kuri ir Eiropas Savienības pamatā¹, Savienībai nav vispārējās kompetences pamattiesību jomā. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 6. pantu pamattiesības patiešām ir viens no Savienības tiesību vispārīgo principu pamatiem. ES atzītās pamattiesības ir precizētas ES Pamattiesību hartā. Hartas 51. pantā noteikts, ka tā ir juridiski saistoša ES iestādēm un ES dalībvalstīm, īstenojot ES tiesību aktus. LES 6. pantā nepārprotami noteikts, ka Hartas noteikumi nekādā ziņā nepaplašina Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos. Tāpēc, pamatojoties uz ES tiesību aktiem, dalībvalsti var atzīt par atbildīgu par pamattiesību pārkāpumu tikai tad, ja šāds pārkāpums veikts, dalībvalstij piemērojot ES tiesību aktus.

No lūgumraksta iesniedzēja sniegtās informācijas neizriet, ka minētā lieta būtu saistīta ar ES tiesību aktu īstenošanu. Šajā sakarībā nav piemērojama ES 2000. gada 29. maija Regula (EK) Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām, kas paredz kopīgus noteikumus par tiesu jurisdikciju, spriedumu un piemērojamo tiesību aktu atzīšanu un vairākās dalībvalstīs uzsāktu procesu obligātu koordināciju. Lūgumraksta iesniedzējs galvenokārt sūdzas par to, ka viņš šķietami netaisni klasificēts tikai kā sestās kārtas kreditors. Noteikumi par kreditoru iedalīšanu kategorijās regulā nav paredzēti.

Polijas tiesu iestādes, klasificējot lūgumraksta iesniedzēju kā sestās kārtas kreditoru, ir piemērojušas valsts likumus, nevis ES tiesību aktus. Tāpēc saistībā ar šādu Polijas tiesu lēmumu nevar rasties jautājums par Polijas atbildību par ES tiesību aktu pārkāpumu.

¹ Līgums par Eiropas Savienību un Līgums par Eiropas Savienības darbību.

Tādējādi šāda gadījumā attiecīgās dalībvalsts pienākums ir nodrošināt, lai tiktu pildīti starptautiskajos nolīgumos un valsts tiesību aktos noteiktie pienākumi attiecībā uz pamattiesību ievērošanu.

Pamatojoties uz lūgumrakstā minēto, Komisija nevar turpināt izskatīt šo lietu.

Turklāt jānorāda, ka ES iestādēm jebkurā gadījumā nav pilnvaru lemt par kompensāciju par materiālajiem zaudējumiem, kas radušies, dalībvalsts tiesas spriedumam pārkāpjot ES tiesības. Šādu kompensāciju personas var pieprasīt valsts tiesu iestādēs.